

Владо С. Милошевић: етномузиколог, композитор и педагог

Традиција као инспирација

Научни скуп

Бања Лука, 12–14. април 2019.

КЊИГА САЖЕТАКА

ABSTRACT BOOK

Vlado S. Milosevic: ethnomusicologist, composer and pedagogue

Tradition as Inspiration

International Conference

Banja Luka, April, 12-14, 2019.

Организатори / Organisers

Академија умјетности Универзитета у Бањој Луци / Academy of Arts of University in Banja Luka

Академија наука и умјетности Републике Српске / Academy of Science and Arts of the Republic of Srpska

Музиколошко друштво Републике Српске / Musicological Society of the Republic of Srpska

За издавача / For Publisher

Др Санда Додик

Декан Академије умјетности Универзитета у Бањој Луци

Др Рајко Кузмановић

Предсједник Академија наука и умјетности Републике Српске

Др Драгица Панић Кашански

Предсједник Музиколошког друштва Републике Српске

Уредници / Editors

Др Соња Маринковић

Др Санда Додик

Др Драгица Панић Кашански

Сарадници уредништва / Associates of the Editorial Board

Мр Гордана Грујић, Младен Јанковић МА, Матија Антонић

Организациони одбор / Organizational Committee

Др Санда Додик, др Соња Маринковић, др Драгица Панић Кашански, др Злата Марјановић, мр Саша Павловић, мр Гордана Грујић, Матија Антонић

Научни одбор / Scientific Committee

Др Соња Маринковић (Србија), мр Милош Заткалик (Србија), др Санда Додик (Република Српска, БиХ), др Драгица Панић Кашански (Република Српска, БиХ), др Злата Марјановић (Република Српска, БиХ), др Ведрана Марковић (Црна Гора), др Сабина Видулин (Хрватска), др Викторија Коларовска Гмирја (Македонија), др Родна Величковска (Македонија), др Лозанка Пејчева (Бугарска), Dr Michael Spitzer (Уједињено Краљевство), Dr Sławomira Żerańska-Kominek (Пољска), Dr Dimitar Ninov (САД), Dr Ildar Khannanov (САД), Dr Denis Collins (Аустралија), Dr Cheong Wai Ling (Хонг Конг), Dr Urša Šivic (Словенија), Dr Áine Heneghan (САД), Dr Tari Lujza (Мађарска), Dr Leon Stefanija (Словенија)

Издавач / Publisher

Академија умјетности Универзитета у Бањој Луци / Academy of Arts of University in Banja Luka

Дизајн корица / Cover Design

Лука Матић

Прелом и штампа / Press

ГрафоМарк

Тираж / Print

100

САДРЖАЈ / CONTENT

РАСПОРЕД / SCHEDULE.....	9
ПРОГРАМ НАУЧНОГ СКУПА / PROGRAM OF THE SCIENTIFIC MEETING.....	12
ПЛЕНАРНА ИЗЛАГАЊА / PLENARYSESSIONS.....	21
САЖЕЦИ / ABSTRACTS.....	25

РАСПОРЕД / SCHEDULE

ПЕТАК, 12. април / FRIDAY, April, 12

Камерна сала, први спрат / Chamber room, first floor

10.00–11.00 Регистрација учесника / Registration of the Participants

11.00–11.30 Свечано отварање научног скупа *Традиција као инспирација* / Opening ceremony of the scientific meeting *Tradition as Inspiration*

Промоција издања зборника радова са научног скупа *Традиција као инспирација 2017* / Promotion of the edition of the collection of papers from the scientific conference *Tradition as Inspiration 2017*

11.30–13.30 Пленарна предавања / Plenary sessions

- Др Иван Муди (Ivan Moody), (Лисабон, Португал / Lisbon, Portugal)
East is West and South is North
- Др Бланка Богуновић (Београд, Србија / Belgrade, Serbia)
Cognition in composing contemporary art music

15.00–17.00 Сесија посвећена Влади С. Милошевићу (Камерна сала) / Session devoted to Vlado S. Milosevic (Chamber room)

15.15–17.00 Етномузикологија (учионица бр.9), 1. сесија / Ethnomusicology (classroom 9), 1st session

15.00–17.00 Музичка педагогија (учионица бр.2), 1. сесија / Music pedagogy (classroom 2), 1st session

18.00–19.00 Концерт *Традиција на сцени*, по записима мелографа 20. вијека (Бански двор) / Concert *Tradition on the scene*, by 20th century melographic records (Ban's Palace)

20.00 Вечера за учеснике скупа (хотел Босна) / Dinner for Conference Participants (hotel Bosna)

СУБОТА, 13. април / SATURDAY, April, 13

09.30–11.00 Етномузикологија (учионица бр.9) 2. сесија / Ethnomusicology (classroom 9), 2nd session

09.30–11.00 Музичка педагогија (учионица бр.2) 2. сесија / Music pedagogy (classroom 2), 2nd session

09.30–11.00 Музикологија (Камерна сала) 1. сесија / Musicology (Chamber room), 1st session

11.00–11.15 Пауза за кафу / Coffee break

11.15–12.45 Етномузикологија (учионица бр.9) 3. сесија / Ethnomusicology (classroom 9), 3rd session

11.15–12.45 Музикологија (Камерна сала), 2. сесија / Musicology (Chamber room),
2nd session

11.15–12.45 Музичка теорија (учионица бр.2), 1. сесија / Music theory (classroom 2),
1st session

12.45–14.00 Пауза за ручак / Lunch break

14.00–14.45 Камерна сала / Chamber room

Татјана Штефанич (Птуј-Ормож, Словенија): Између похвале и заборав: Иван Бајде (1855–1920) и његови неуобичајени музички инструменти / Tatjana Stefanič (Ptuj-Ormož, Slovenia): Med hvale in pozabo: Ivan Bajde (1855-1920) in njegovi nenavadni glasbeni izumi / Between praise and oblivion: Ivan Bajde (1855–1920) and his unusual musical inventions

14.45–16.15 Музикологија (Камерна сала) 3. сесија / Musicology (Chamber room),
3rd session

14.45–16.15 Музичка теорија (учионица бр.2) 2. сесија / Music theory (classroom 9),
2nd session

16.15–16.30 Пауза за кафу / Coffee break

16.30–18.00 Музикологија (Камерна сала), 4. сесија / Musicology (Chamber room),
4th session

16.30–18.00 Музичка теорија (учионица бр.2) 3. сесија / Music theory (classroom 9),
3rd session

20.00 Концерт композитора савремене музике (Музеј Републике Српске), (клавир композитора Владе С. Милошевића) / Concert of composers of contemporary music (Museum of the Republic of Srpska), (piano of composer Vlado S. Milosevic)

НЕДЕЉА, 14. април / SUNDAY, April, 14

09.30–11.00 Музичка педагогија (учионица бр.2), 3. сесија / Music pedagogy (classroom 2),
3rd session

11.00–11.15 Пауза за кафу / Coffee break

ПРОГРАМ НАУЧНОГ СКУПА
PROGRAM OF THE SCIENTIFIC MEETING

ПЕТАК, 12. април / FRIDAY, April, 12

15.00–17.00 Сесија посвећена Влади С. Милошевићу (Камерна сала) / Session devoted to Vlado S. Milosevic (Chamber room)
Предсједава / Chair: др Сања Додик

Сања Пупац, МА и др Марија Думнић Вилотијевић: Дигитализација магнетфонских трака Владе Милошевића: Резултати и перспективе / Digitization of magnetic tapes of Vlado Milosevic: Results and Perspectives

Др Валентина Дутина: Фолклорне интонације у дјелима Владе Милошевића и Војина Комадине која су инспирисана поезијом Мака Диздара / Folklore Intonations in the works of Vlado Milosevic and Vojin Komadina Inspired by Mak Dizdar's Poetry

Мр Биљана Смаилагић: Формално-структурна анализа Свите за обоу и гудачки оркестар Владе С. Милошевића / Formal-structural analysis of the Suite for Oboe and String Orchestra by Vlade S. Milosevic

Мр Гордана Грујић, Давид Мاستикоса, МА: Музичке импресије у симфонијској поеми *Бања Лука 1969* Владе С. Милошевића / Music impressions in symphonic poem *Banja Luka 1969* of Vlado S. Milosevic

Радост Галоња Кртинић, МА: Однос између музичког и поетског у *Пет пјесама за глас и клавир* Владе Милошевића / The relation between music and poetry in Vlado Milosevic's *Five Songs for voice and piano*

Др Сања Додик, мр Зоран Николић, мр Саша Павловић: „Асонанце и реминисценце“ са Атоса – симфонијска поема *Хилендар* Владе С. Милошевића / “Assonance and Reminiscences” from Athos - Symphonic Poem *Hilendar* by Vlado S. Millosevic

15.15–17.00 Етномузикологија (учионица бр.9), 1. сесија / Ethnomusicology (classroom 9), 1st session
Предсједавају / Chairs:
др Драгица Панић Кашански и
др Весна Карин

Виолета Јокић, МА: Сазлијска севдалинка у извођењу и казивању Рајка Симеуновића - пример наднационалности једне музичке праксе / *Sevdalinka* with *saz* accompaniment, interpreted by Rajko Simeunovic – an example of transnationality of a music practice

Др Сања Радиновић: Како сам Мрежом похватала изгубљене *Соколове*, или: о неким етномузиколошким потенцијалима „сајбер-сафарија“ / How I captured the lost *Sokolovi* [Falcons] with the Web (or: about some ethnomusicological potentials of “cyber-safari”)

Маја Љ. Радивојевић, МА: Влашка музика Хомоља у заоставштини Оливере Младеновић / Vlach music of Homolje in the legacy of Olivera Mladenovic

Др Владимир Јаневски: Женски обредни поворки во Македонската етнохореолошка класификација / Women's ritual progressions in the Macedonian ethnochoreological classification

15.00–17.00 Музичка педагогија (учионица бр.2), 1. сесија / Music pedagogy (classroom 2), 1st session
Предсједава / Chair: мр Славица Глувић

Мр Јелена Дубљевић, Љиљана Војкић: Употреба песама, примера из музичке литературе и инструктивних примера у ритмичким приручницима за основну музичку школу у Србији (1983-2015) / Using Songs, Examples from Music Literature and Instruction Models from Handbooks for Rhythm for Primary Music Schools in Serbia (1983-2015)

Мр Душан Ерак: Методичке поставке ритмичких фигура у приручницима српских аутора примјењиваних у настави музичке писмености у босанскохерцеговачким школама од 1918. до 1939. године. / Methodical settings of rhythmic figures in the handbooks by Serbian authors which were being applied in the teaching of musical literacy in the schools in Bosnia and Herzegovina from 1918 to 1939.

Марија Ђорђевић, др Миомира М. Ђурђановић, др Соња Цветковић: Музичко образовање и ваншколске активности као подстицај развоју музичких компетенција ученика / Music education and extracurricular activities as an incentive for the development of musical competences of students

Мр Славица Глувић, Мирјам Марковић, МА: Улога пјевања у почетној настави гитаре / The role of singing in the initial teaching of guitar

Љиљана Војкић, мр Јелена Дубљевић: Упознавање лековитих својстава биљака употребом дечјих песама, бројалица и брзалица / Usage of Children's Songs, Counting Rhymes and Tongue-Twisters to Introduce Medicinal Properties of Herbs

09.30–11.00 Етномузикологија (учионица бр.9), 2. сесија / Ethnomusicology (classroom 9), 2nd session
Председава / Chair: др Злата Марјановић

Татјана Штефанич: Покушај приказа београдског и сарајевског доба словеначких градитеља виолина Максимилијана Скалара и Блажа Демшара старијег / *Pokušaj ocrta beogradskog i sarajevskog doba slovenačkih graditelja violina Maksimilijana Skalarja i Blaža Demšarja starijeg* / Two Slovene luthiers, Maksimilijan Skrabar and Blaz Demšar senior, During Belgrade and Sarajevo Periods

Борислав Миљковић, МА: Проблеми термиолошког одређења инструмента фруле у контексту њеног историјског сагледавања / *Problems of terminological determination of frula in the context of the historical prevalence of the instrument*

Зоран Богдановић, МА: Традиционални музички инструмент *тамбура*: петојичана самица из Бачке / *Tradicionalni muzički instrument tambura: Backa five-string samica*

Др Злата Марјановић: *Rigoletto* међу пјесмама за у *друтво*: улога хармонике у традицији Боке которске / *Rigoletto between society songs: the role of the accordion in the traditional music in Boka kotorska*

09.30–11.00 Музичка педагогија (учионица бр.2), 2. сесија / Music pedagogy (classroom 2), 2nd session
Председава / Chair: мр Саша Павловић

Др Ивана Хрпка Вешковац; др Ивана Дробни: Зорислава М. Васиљевић: Искуства и апликације бугарске наставе солфеђа у српској педагошкој литератури / *Zorislava M. Vasiljevic: Experiences and applications of Bulgarian teaching solfeggio in Serbian pedagogical literature*

Александра Бранковић, МА: Српска народна песма у методичком приступу настави почетног музичког писмењавања Зориславе Васиљевић / *Serbian folk song in methodical approach to teaching initial musical literacy by Zorislava Vasiljevic*

Мр Саша Павловић, мр Славица Глувић: Зорислава М. Васиљевић - реформатор процеса музичког писмењавања на простору Републике Српске / *Zorislava M. Vasiljevic – the Reformer of the Process of Musical Literacy in the Republic of Srpska*

Мр Драгана Тодоровић: Катедра за солфеђо и музичку педагогију Факултета музичке уметности у Београду – стожер српског високог музичко-педагошког образовања / *Solfeggio and Music pedagogy Department of Faculty of Music in Belgrade – pivot of Serbian musical-pedagogical high education*

Др Ивана Дробни: Перспективе наставе солфеђа у Србији - традиција у дигиталном добу / *Perspectives of Solfeggio teaching in Serbia – tradition in the digital age*

Др Ивана Хрпка Вешковац: Асиметричне/неправилне мере у Француској литератури за наставу солфеђа: приступи и имплементације / *Asymmetric / irregular measures in French literature for teaching Solfeggio: approaches and implementations*

Др Јелена Беочанин: Ритмички диктати: варијанте и њихова целисходност / *Rhythmic dictations: variants and their purposefulness*

09.30–11.00 Музикологија (Камерна сала), 1. сесија / Musicology (Chamber room), 1st session
Председава / Chair: др Аница Сабо

Вања Спасић, МА: Репертоар Опере Народног позоришта у Београду (1970–1990) / *The Repertoire of the Opera of the National Theatre in Belgrade (1970–1990)*

Др Мирадет Зулић: Седамдесет година постојања и рада Основне музичке школе у Тузли / *70th anniversary of work and existence of the elementary music school in Tuzla*

Др Соња Маринковић, др Аница Сабо: Корелација наставе историје музике и музичких облика у средњој музичкој школи: Хајднова последња клавирска соната / *Correlation between subjects of music history and studies of musical form in the secondary music school: the last Haydn's piano sonata*

11.15–12.45 Етномузикологија (учионица бр.9), 3. сесија / Ethnomusicology (classroom 9), 3rd session
Председава / Chair: др Весна Ивков

Мр Христијан Николовски: Дијахронички приказ на места и простор за играње во Македонија / *Diachronical overview of the places and dancing space in Macedonia*

Svetlana Đaćanin, МА: Koreografije tradicionalnih plesova za decu Bogdanke Bobe Đurić / *Choreographies of traditional dances for children by Bogdanka Boba Duric*

Branislav Ostojić: Posleratni festivali prosvetnih društava Bujštine / *Post-war Festivals Education societies in Buje*

Јулијана Баштић, МА: Друштвене и политичке промене и тамбурашка пракса: студија случаја Великог тамбурашког оркестра Радио-телевизије Војводине / *Socio-political movements and tamburica practice: The case study of the Tamburica Orchestra of Radio-Television of Vojvodina*

Јелена Јоковић, МА: Сличности и разлике у извођачком стилу трубачких оркестара западне, североисточне и југоисточне Србије на примеру извођења *моравца* / *Similarities and differences in performing style of trumpet orchestras of Western, Northeastern and Southeastern Serbia on the example of performances of moravac*

Др Весна Ивков: Оркестар хармоника „Алекса Шантић“ Угљевик – од учионице до сцене / *The Accordion Orchestra “Aleksa Santic” Ugljevik – from Classroom to Stage*

11.15–12.45 Музикологија (Камерна сала), 2. сесија / Musicology (Chamber room), 2nd session

Председава / Chair: др Богдан Ђаковић

Др Ања Лазаревић Коцић: *Импресије из младости*: ојек гласова Јихлаве у Малеровом стваралаштву и поетици / *Impressions of youth – echo of Jihlava's voices in creativity and poetic of Mahler*

Др Александра Паладин: *Fusio/Diffusio* Слободана Атанацковића / *Fusio/Diffusio* by Slobodan Atanackovic

Маја Радовијевић Slavković, МА: *Otklon od tradicije: Nik Kejev i muzički video* / Deviation from tradition: Nick Cave and music video

Марија Томић, МА: *Сетимо се Пана који јури нимфу*: звучни омаж миту о настанку флауте у композицији Мимицру Иване Стефановић / *Remembering the Pan chasing a nymph – sound homage to the myth of creation the flute in Mimicry by Ivana Stefanovic*

Др Богдан Ђаковић: Потрага за националним стилем у православној хорској музици 20. века: прва финска *Литургија св. Јована Златоустог* за мешовити хор (1936) Пека Атинена (1885-1956) / „The search for national music style in Orthodox choral music of 20th century – first Finish *Liturgy of St. John Chrysostom* for mixed choir (1936) by Pekka Attinen“

11.15–12.45 Музичка теорија (учионица бр.9), 1. сесија / Music theory (classroom 9), 1st session

Председава / Chair: др Зоран Божанић

Др Зоран Божанић: Неке специфичности композиционог плана ренесансног мотета / Some specificities of the Renaissance motet compositional plan

Др Danijela Zdravić Mihailović: *Prilog proučavanju muzičke sintakse – o граничним slučajevima fragmentarne i rečenične strukture* / Contribution to the study of the musical syntax – on boundary cases of fragmentary and sentence structure

Мр Гордана Грујић: *Редефинисани сонатни облик у додекафонским условима Арнолда Шенберга* / Redefined sonata form in the dodecaphonic conditions of Arnold Schoenberg

14.45–16.15 Музикологија (Камерна сала), 3. сесија / Musicology (Chamber room), 3rd session

Председава / Chair: др Александра Паладин

Милош Браловић, МА: *Неколико теза о умереном модернизму и традицији* / A few Theses on Moderated Modernism and Tradition

Мр Невена Ђеклић: *Индикација европске музичке традиције у савременом свијету пијанизма* / Indication of the European musical tradition in the contemporary world of pianism

Бојана Радовановић, МА: *Глас као медиј и објект петит а*: Музиколошки упис у студије гласа / *Voice as Medium and objet petit a*: Musicological Contribution to Voice Studies

Марко Весић: *Трансформација и трансфигурација музичког идиома: постмодерна као нови звучни и семантички простор* / Transformation and transfiguration of a musical idiom: postmodern as a new sound and semantic space

Стефан Цветковић, МА: *Симптоми модернистичких тенденција у музичком издаваштву краја XIX и почетка XX века* / The symptoms of the modernistic tendencies in music publishing in the late XIX and the beginning of the XX century

14.45–16.15 Музичка теорија (учионица бр.9), 2. сесија / Music theory (classroom 9), 2nd session

Председава / Chair: мр Милош Заткалик

Мр Марко Алексић: *Асоцијативни тоналитет у теорији маркираности: Саломе и Електра Рихарда Штрауса* / Associative tonality within the markedness theory: Richard Strauss's *Salome* and *Elektra*

Мр Милош Заткалик: *Реч, слика и звук у би-логичком кључу* / Word, Image and Sound in the Bi-logical Key

Доротеа Вејновић, МА: *Утицај традиционалне јапанске музике на композиционе поступке Тореа Такемитсуа у композицији A Flock Descends into the Pentagonal Garden* / Influence of traditional Japanese music on composition techniques in Tore Takemitsu's composition „A Flock Descends into the Pentagonal Garden“

16.30–18.00 Музикологија (Камерна сала), 4. сесија / Musicology (Chamber room), 4th session

Председава / Chair: др Соња Маринковић

Марија Голубовић, МА: *Мисија Руског дома у Београду: Културна политика и музика (1933 – 1941)* / A Mission of the Russian House in Belgrade: Cultural Policy and Music (1933 – 1941)

Моника Новаковић, МА: *Писана реч о музици у часопису за позориште, музику и филм Comœdia* / Written word on music in the journal for theatre, music and film *Comœdia*

Милош Маринковић, МА: *Музички фестивали као одраз културне политике: од Варшавске јесени до Музичког бијенала Загреб* / Music Festivals as a Reflection of Cultural Policy: From Warsaw Autumn to Music Biennale Zagreb

Маша Спаић, МА: Улога Дармштатских интернационалних летњих курсева за нову музику у стварању нове европске и немачке музичке традиције / *The role of Darmstadt International Summer Courses for New Music in creation of the new European and German music tradition*

16.30–18.00 Музичка теорија (учионица бр.9), 3. сесија / Music theory (classroom 9), 3rd session
Предсједава / Chair: др Саша Божидаревић

Мр Ивана Церовић, Пеђа Харт, МА: Нова једноставност у *Тужним песмама* Војина Комадине / *New simplicity in Vojin Komadina's Sad songs*

Мирко Јеремић, МА: Трио за виолину, виолончело и клавир Драгутина Гостушког – аналитички приказ / *Dragutin Gostuski's Trio for violin, violoncello and piano – analytical presentation*

Др Саша Божидаревић: Барокни формални обрасци и имагинарни фолклор у *Левачкој свити* Константина Бабића / *Baroque formal patterns and imaginary folklore in Levacka Svita* by Konstantin Babic

Мр Сњежана Ђукић Чамур: Однос семантичког плана и музичког формалног плана у вокалном циклусу Градинар Властимира Перичића / *Relation of semantic plan and musical formal plan in the song cycle The Gardener* by Vlastimir Pericic

Младен Јанковић, МА; мр Зоран Николић: Акордске и линеарне структуре сагледане кроз однос савременог и архаичног у *Багатели* Мирјане Живковић / *Chordal and linear structures perceived through the relation between the archaic and contemporary in Bagatelle* by Mirjana Zivkovic

НЕДЕЉА, 14. април / SUNDAY, April, 14

09.30–11.00 Музичка педагогија (учионица бр.2), 3. сесија / Music pedagogy (classroom 2), 3rd session
Предсједава / Chair: мр Саша Павловић

Др Милена Петровић; мр Вера Миланковић; мр Гордана Ачић; Мирјана Недељковић: Солфеђо који сам волео/ла, који волим и који бих волео/ла / *Solfeggio I loved, I love and I'd love*

Др Славица Стефановић: Више од пола века дечијих песама Станише П. Коруновића / *More than half a century of children's songs of Stanisa P. Korunovic*

Др Александра Стошић: Народна песма и игра у уџбеницима музичке културе – матерња мелодија у функцији музичког развоја / *Folk song and dance in Music culture textbooks - maternity melodies in the function of musical development*

Матија Антонић; мр Саша Павловић: Задачи из теорије музике са становишта Блумове таксономије / *Theory music exercises from perspective of Bloom's Taxonomy*

Милош БРАЛОВИЋ, МА

Музиколошки институт Српске академије наука и уметности, Београд (Србија)

milosbralovic@gmail.com

НЕКОЛИКО ТЕЗА О УМЕРЕНОМ МОДЕРНИЗМУ И ТРАДИЦИЈИ

Однос према традицији у модернизму представља једно од великих питања које на одређени начин објашњава појаву познату као умерени модернизам. Ако модернизам подразумева прогресивну линију развоја уметности, а често и негирање традиције, поставља се питање у којој мери традиција фигурира у умереном модернизму, као на неки начин, ублаженој, широкој публици пријемчивој појавности модернизма. Односно, на који начин и у којим условима се одређена, у бити модернистичка уметност испољава као 'умерена'. Одатле, питање односа традиције и модернизма у одређеним друштвено-историјским околностима на одређени начин имплицира његово артикулационо као 'умерени'. Одговор на питање како се одвија овај процес може се наћи у, са једне стране, биографским подацима и поетикама аутора, али са друге стране, у сложеним односима који се успостављају између државе, друштва и културе. Ово питање се додатно усложњава уколико сагледавамо уметничку музику умереног модернизма. Недовољно јасно дефинисан почетак умереног модернизма у нашој уметничкој музици (за разлику од европског који се далеко јасније појављује након првих 'радикалних' музичких пракси, најпре експресионизма), као и честа окретања традицији и од ње у опусима појединих аутора додатно усложњавају проблем дефинисања умереног модернизма, који се у овом случају односи на ауторе који делују у Београду у првим деценијама након Другог светског рата.

Кључне речи: Култура, умерени модернизам, неокласицизам, педесете, традиција.

Александра БРАНКОВИЋ, МА

Универзитет уметности у Београду (Србија), Факултет музичке уметности

anja.brankovic@gmail.com

СРПСКА НАРОДНА ПЕСМА У МЕТОДИЧКОМ ПРИСТУПУ НАСТАВИ ПОЧЕТНОГ МУЗИЧКОГ ОПИСМЕЊАВАЊА ЗОРИСЛАВЕ ВАСИЉЕВИЋ

Зорислава Васиљевић (1933–2009) српски музички педагог и аутор уџбеничке литературе за наставу солфеџа намењене образовању на свим нивоима музичког школовања, литературе за методичку наставу солфеџа и методичку музичке писмености – свој методички приступ настави почетног музичког описмењавања у великој мери је заснивала на коришћењу народних песама, посебно песама-модела. Њихова примена најзаступљенија је у оквиру рада на мелодици – при поставци основних тонова као и у процесу рада на настави ритма у оквиру које је по Зорислави Васиљевић „потребно прво упознати наслеђено ритмичко обележје, затим га наставом надоградити, извршити корекције, али и сачувати своје богатство наслеђено народном музичком традицијом“ (Васиљевић, 2006: 173). Указујући на значај коришћења народних песама-модела у настави почетног музичког описмењавања Васиљевић наводи да „способност опажања и интонирања основних тонова фиксираних преко модела ствара чврсте ослоње на којима се изграђује тачност певања са листа“ (Васиљевић, 2006: 78). Приликом елаборирања о узлози народне песме у музичко-педагошком приступу Зориславе Васиљевић биће осврта и на ауторкину књигу Музички буквар која обухвата све елементе почетног музичког описмењавања, а садржи народне песме-моделе које је ауторка осавременила по узору на моделе Миодрага Васиљевића (1903 – 1963). Зорислава Васиљевић сматрала је да се у оквиру наставе солфеџа „моделима и другим песмама на народним основама враћа (се) кроз наставу музичке писмености дуг према нашој традицији и дају прве основе за схватање наше музичке традиције“ (Васиљевић, 2006: 78), дајући тиме и свој допринос очувању српског националног и културног идентитета.

Кључне речи: Зорислава Васиљевић, настава солфеџа, народна песма, почетно музичко описмењавање.

A FEW THESIS ON MODERATED MODERNISM AND TRADITION

One of the significant questions which explain the phenomenon known as Moderated Modernism is the question of the relationship between tradition and Modernism. If Modernism assumes a progressive trajectory of the development of arts, therefore it also assumes the negation of the tradition. Thus, there is a question of the presence of the tradition in Moderated Modernism, as, in a way, a mild form of Modernism, suitable for broader audiences. In other words, in which way and in which conditions certain artistic practice appears as 'moderated'. From that point, the question of the relationship between tradition and Modernism in a certain way implies its articulation as 'moderated'. An answer to the question(s) related to these trajectories can be found in, on one hand, composers' biographical data, and on the other, in complex relations which exist between the state, society and culture. This issue becomes more complex if one examines music (in terms of fine arts) of Moderated Modernism. The beginning of Moderated Modernism in our music is not defined well enough (compared to European, which appears more clearly, after the first 'radical' musical practices, namely Expressionism), and authors' often 'turns' towards tradition or away from it, are the issues which add to the complexity of defining Moderated Modernism, which in this case is related to authors which are active in Belgrade, in the first decades after the Second World War.

Keywords: Culture, Moderated Modernism, Neoclassicism, 1950s, tradition

SERBIAN FOLK SONG IN METHODOICAL APPROACH TO TEACHING INITIAL LITERACY BY ZORISLAVA VASILJEVIC

Zorislava Vasiljevic (1933-2009), a Serbian music pedagogue and author of textbooks for solfeggio teaching at all levels of music education, literature of solfeggio teaching methodology and the methodology of musical literacy - her methodical approach to initial musical literacy teaching was largely based on the use of folk songs, especially model-songs. They are most commonly used in the melodic field – in the setting of basic tones as well as in the process of work on rhythm teaching, within which according to Zorislava Vasiljevic, it is necessary to first get acquainted with the inherited rhythmic features then upgrade it, make adjustments, and save his wealth inherited by folk music tradition" (Vasiljevic, 2006: 173). Pointing to the importance of using folk songs in the initial musical literacy teaching Vasiljevic states that "the ability to perceive and intonate basic tones fixed over the model creates strong supports on which the accuracy of singing from the music sheet is built" (Vasiljevic, 2006: 78). During the elaboration of the role of the folk song in the music-pedagogical approach of Zorislava Vasiljevic, will be also review the author's book Muzicki bukvar, which includes all the elements of initial musical literacy, and contains folk model-songs that were modernized by the author, based on the models of Miodrag Vasiljevic (1903-1963). Zorislava Vasiljevic considered that as part of solfeggio teaching "on the basis of models and other songs on the national basis, they return (through) the teaching of music literacy debt to our tradition and provide the first basis for understanding our music tradition" (Vasiljevic, 2006: 78), thus giving in its contribution to the preservation of Serbian national and cultural identity.

Keywords: Zorislava Vasiljevic, Solfeggio teaching, folk song, initial musical literacy.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

781.7(048.3)
783(048.3)
78.072(048.3)

НАУЧНИ скуп Владо Милошевић: етномузиколог, композитор и педагог (2019 ; Бања Лука)

Традиција као инспирација : књига сажетака / Научни скуп Владо С. Милошевић, етномузиколог, композитор и педагог, Бања Лука 12-14. април 2019. = Tradition as inspiration : abstract book / International conference Vlado S. Milisevic, etnomusicologist, composer and pedagogue, Banja Luka, april 12-14, 2019. ; [уреднице Соња Маринковић, Санда Додик, Драгица Панић Кашански]. - Бања Лука : Академија умјетности, 2019 ([Лакташи] : Графомарк). - 89 стр. ; 21 cm

Текст ћир. и лат. - Тираж 100. - Распоред: стр. 9-11. - Програм научног скупа: стр. 12-20. - Пленарна излагања: стр. 21-24.

ISBN 978-99938-27-29-0

COBISS.RS-ID 8063768